

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ
(за матеріалами інтернет-версій друкованих ЗМІ та онлайн-медіа)

02.12.2024

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Укрінформ. – 2024. – 1 груд. В Україні стає зрозуміло, наскільки важлива культура для демократії – німецька міністерка. – Інф.](#)

[Вечірній Київ. – 2024. – 1 груд. До другого туру Шевченківської премії потрапив 41 твір. – Скотнікова О.](#)

[Українська літературна газета. – 2024. – 29 лист. Голова Інституту нацпам'яті Дробович піде з посади. – Інф.](#)

Театр

[Укрінформ. – 2024. – 29 лист. Держмістечтв оголосило конкурс на здобуття премії імені Леся Курбаса у 2025 році. – Інф.](#)

[NV. – 2024. – 29 лист. Офіційне рішення. У Харкові колишній театр імені Пушкіна назвуть на честь Квітки-Основ'яненка. – Інф.; Українська літературна газета. – 2024. – 29 лист. Харківський драмтеатр носитиме ім'я Квітки-Основ'яненка – рішення облради. – Інф.](#)

[Вечірній Київ. – 2024. – 1 груд. Українські театри стануть безбар'єрними: у працівників закладів культури поцікавилися, як це зробити. – Марків Н.](#)

[Укрінформ. – 2024. – 1 груд. У Києві презентували виставу про проблеми інтернатів для дітей. – Інф.](#)

[Вечірній Київ. – 2024. – 29 лист. Італійські гості, різдвяні концерти та бенефіси: Національна опера представила афішу на грудень. – Асадчева Т.](#)

[Вечірній Київ. – 2024. – 29 лист. Вітчизняне радіо у долі одного актора: творча зустріч з народним артистом України. – Чередниченко К.](#)

[Вечірній Київ. – 2024. – 29 лист. Майдан, мистецтво і єдність: студенти київського вишу зустрілися з актором Євгеном Нищуком. – Асадчева Т.](#)

Музика

[Вечірній Київ. – 2024. – 30 лист. Очікування «Месії», камерні шедеври та різдвяний настрій: груднева афіша Національного будинку музики. – Асадчева Т.](#)

Візуальні мистецтва

[Дзеркало тижня. Україна. – 2024. – 1 груд. Видатний український скульптор](#)

Олександр Лідаговський: «Через мистецтво я розповідаю світу, що Україна – це не локальний конфлікт». – Білан В.

Вечірній Київ. – 2024. – 29 лист. Теплі зв'язки: у столичному музеї Шевченка відкрився інтерактивний простір з м'якими артоб'єктами. – Катаєва М.

Вечірній Київ. – 2024. – 1 груд. Унікальний проєкт «Кіно в моїй голові» презентують у столичному Будинку кіно. – Скотнікова О.

Вечірній Київ. – 2024. – 30 лист. Текстильні обрії: у столичному музеї покажуть барвисті гобелени Ольги Пілюгіної. – Асадчева Т.

Village Україна. – 2024. – 30 лист. Скульптуру «Маленького принца» повернули на Пейзажку. Тепер він із протезом замість руки. – Гриненко В.; Вечірній Київ. – 2024. – 30 лист. Скульптуру Маленького принца повернули на Пейзажну алею у Києві. – Марків Н.

Кіномистецтво. Кінопрокат

УНН. – 2024. – 1 груд. Дні українського кіно у Баку: подробиці. – Інф.; Укрінформ. – 2024. – 30 лист. У Баку проходять Дні українського кіно. – Інф.

Український тиждень. – 2024. – 29 лист. Вечори французького кіно – 2024: про справи сімейні, амурні, грибні й музичні. – Нестелєєв М.

NV. – 2024. – 1 груд. З Майклом Фассбендером і Річардом Гіром. Український актор Олександр Рудинський знявся у серіалі Джорджа Клуні. – Інф.

Укрінформ. – 2024. – 29 лист. У Британії відбулася прем'єра документального фільму «Спомин». – Інф.

Укрінформ. – 2024. – 30 лист. Фільм «Буча» покажуть у Канаді. – Інф.

Укрінформ. – 2024. – 1 груд. У кількох містах Польщі пройдуть покази українського фільму «Степне». – Інф.

Укрінформ. – 2024. – 29 лист. Серіал «Прикордонники» вийде на українському телебаченні. – Інф.

Укрінформ. – 2024. – 30 лист. Стартують зйомки фільму за книгою Андрія Кокотюхи «Довга комендантська година». – Інф.

NV. – 2024. – 30 лист. «Редакція». Рецензія на фільм-одісею, в якому Херсонщина зависла на межі катастрофи. – Мирний В.

Література

Укрінформ. – 2024. – 30 лист. Українські книги представили на найбільшому франкомовному фестивалі Північної Америки. – Інф.; Українська літературна газета. – 2024. – 30 лист. Українські книги представили на найбільшому франкомовному фестивалі Північної Америки. – Інф.

Українська літературна газета. – 2024. – 30 лист. В Івано-Франківську відкрився

книжковий фестиваль «Слово». – Інф.; Укрінформ. – 2024. – 29 лист. В Івано-Франківську відкрився книжковий фестиваль «Слово». – Інф.

Україна молода. – 2024. – 1 груд. «Вмирає» ціла епоха: видавництво «Наукова думка» після 102-річної роботи оголосило про закриття. – Здоровило Т.; Укрінформ. – 2024. – 29 лист. Видавництво «Наукова думка» припиняє діяльність. – Інф.; Українська літературна газета. – 2024. – 30 лист. Видавництво «Наукова думка», засноване ще Агатангелом Кримським, припиняє діяльність. – Інф.

Український тиждень. – 2024. – 1 груд. Закриття «Наукової думки»: реакції та спогади. – Петренко-Цеунова О.

Дзеркало тижня. Україна. – 2024. – 1 груд. Як зростатиме український книжковий ринок у 2025–2030 роках. – Кірпи́чов О.

Фокус.–2024. – 29 лист. Понад 900 гривень повнолітнім і батькам на книжки: коли запрацює програма «Книги». – Вишневська Т.; Інтерфакс. – 2024. – 30 лист. Влада знайде спосіб виділити додаткове фінансування в разі нестачі коштів на держдопомогу на купівлю книжок – директорка УІК. – Інф.

Укрінформ. – 2024. – 30 лист. У Греції вийде друком збірка поезій Максима Кривцова «Вірші з бійниці». – Інф.

Українська літературна газета. – 2024. – 29 лист. Щоденник вбитого окупантами письменника Володимира Вакуленка видали польською мовою. – Інф.

Музейна справа

Укрінформ. – 2024. – 29 лист. На Закарпатті презентували мультимедійне Королівське Євангеліє. – Інф.

Вечірній Київ. – 2024. – 29 лист. 80 картин Медведчука продали, але дорожчі лоти попереду. – Новосвітня К.

Вечірній Київ. – 2024. – 1 груд «Дві Марії»: у Києві представили роботи видатних українок, які надихались світом навколо. – Скотнікова О.

Охорона культурної спадщини

Укрінформ. – 2024. – 29 лист. У селі Хохітва на Київщині занепадає маєток, в якому жила Марко Вовчок. – Інф.

Бібліотечна справа. Промоція читання

Українська літературна газета. – 2024. – 29 лист. Листи Лесі Українки і перше нецензуроване видання «Кобзаря». Слов'янській бібліотеці у Празі – 100. – Пеленська О.

Релігія

Україна молода. – 2024. – 29 лист. Очистилися першими в Україні: Львівщина

позбулася всіх церков Московського патріархату. – Здоровило Т.; Вечірній Київ. – 2024. – 29 лист. Львівщина стала першим регіоном, де вже немає жодної громади УПЦ (МП). – Скотнікова О.

Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2024. – 30 лист. У Дубаї покажуть виставку «Неймовірні» з нагоди 140-річчя українського жіночого руху. – Інф.

Укрінформ. – 2024. – 29 лист. У латвійському парламенті відкрили виставку малюнків українських дітей. – Інф.

Укрінформ. – 2024. – 29 лист. У Португалії проведуть благодійний фестиваль «Україна вишивана». – Інф.

Міжнародне співробітництво

Укрінформ. – 2024. – 30 лист. У Канаді з'явилася четверта Українська книжкова полицка. – Інф.

Укрінформ. – 2024. – 29 лист. Kyodo News активніше висвітлюватиме події в Україні – МКСК. – Інф.

***

Фокус.–2024. – 28 лист. Не просто байдужість, це неповага»: українці розкритикували Візерспун і її книжковий клуб. – Вишнеvsька Т.

Загальні питання

Укрінформ. – 2024. – 1 груд. В Україні стає зрозуміло, наскільки важлива культура для демократії – німецька міністерка. – Інф.

Під час війни культурне життя в Україні не припиняється, хоча перебуває під постійними атаками. Українці відстоюють свою культурну ідентичність, в якій черпають сили чинити опір ворогу. Над цим розмірковує репортер журналу Der Spiegel Тобіас Рапп, який супроводжував державну міністерку культури ФРН Клаудію Рот під час дводенного візиту в Одесу наприкінці жовтня. Тобіас Рапп наголошує, що Україна повинна не тільки перемогти у війні, а й розвинути свою культурну ідентичність, яку Росія обмежує. «І під час війни культура продовжує своє життя... саме в Україні, коли постійно надходять повідомлення про важкі бої, особливо в ці дні, коли вони ведуться за кожен клаптик землі. Ця війна ведеться не лише за територію. Йдеться саме про ідентичність, про культуру», – зазначається у статті. Автор також наводить слова Клаудії Рот, які вона часто промовляла під час візиту: «В Україні мені стало зрозуміло, наскільки важлива культура для демократії». Водночас автор розмірковує над законами про мову та деколонізацію, зазначаючи, що для багатьох українців це важкі процеси. Власне, і Клаудія Рот цікавилась у свого колеги Миколи Точицького, «чи дасть українцям насправді щось те, що вони більше не будуть читати твори Пушкіна?». Микола Точицький, який прибув до Одеси, щоб зустріти німецьку колегу, розповів їй, що за 1000 днів війни загинули 125 культурних діячів, близько 100 тисяч будинків, що мають культурне значення, зруйновані, 1,7 млн культурних пам'яток – пограбовано. Українські музеї могли б надати тимчасово частини своїх колекцій німецьким музеям – для експозицій, а також для того, щоб уберегти від бомбардувань. Але музейні обміни наразі не здійснюються, йдеться у статті, адже в українському політикумі не хочуть дати жодного шансу росіянам сказати, нібито Україна лишає свою культуру Німеччині. Як зазначає Der Spiegel, чи не найбільшим враженням від візиту для німецької урядовиці стало відвідання Одеського театру опери та балету. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3933055-v-ukraini-stae-zrozumilo-naskilki-vazлива-kultura-dla-demokratii-nimecka-ministerka.html>

Вечірній Київ. – 2024. – 1 груд. До другого туру Шевченківської премії потрапив 41 твір. – Скотнікова О.

Національна премія України імені Тараса Шевченка вже 63 роки поспіль ручається за вагомий внесок у розвиток культури й мистецтва. Наразі Шевченківський комітет провів перший тур конкурсу на здобуття Національної премії. До другого туру потрапив 41 мистецький твір. Наступне засідання Комітету відбудеться у третій декаді січня 2025 року. Видання публікує списки творів у восьми номінаціях. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/105708/>

Українська літературна газета. – 2024. – 29 лист. Голова Інституту

нацпам'яті Дробович піде з посади. – Інф.

Очільник Українського інституту національної пам'яті Антон Дробович не має наміру продовжувати каденцію як керівник. Таку заяву він зробив під час публічного звіту. Свою посаду він обіймав із грудня 2019 року. Після відходу зі своєї посади глава УІНП збирається працювати за напрямками дослідження злочинів Росії у повномасштабній війні, а також геноцидальних злочинів з боку Росії та пов'язаних із цим питань правосуддя. Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/holova-instytutu-natspam-iati-drobovych-pide-z-posady/>

Театр

Укрінформ. – 2024. – 29 лист. Держмистецтв оголосило конкурс на здобуття премії імені Леся Курбаса у 2025 році. – Інф.

Державне агентство з питань мистецтв та мистецької освіти оголошує конкурс на здобуття премії імені Леся Курбаса у 2025 році. Її присуджують щороку в лютому (до дня народження видатного українського режисера) професійним театральним режисерам за вагомий внесок у розвиток сучасного театального мистецтва України. На здобуття премії висувається театральна постановка, прем'єра якої відбулася у 2024 році. Прийом заявок триватиме до 30 грудня 2024 року. Докладно про умови подання на премію:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3932604-derzmistectv-ogolosilo-konkurs-na-zdobutta-premii-imeni-lesa-kurbasa-u-2025-roci.html>

NV. – 2024. – 29 лист. Офіційне рішення. У Харкові колишній театр імені Пушкіна назвуть на честь Квітки-Основ'яненка. – Інф.; Українська літературна газета. – 2024. – 29 лист. Харківський драмтеатр носитиме ім'я Квітки-Основ'яненка – рішення облради. – Інф.

У Харкові проголосувати за перейменування колишнього театру імені Олександра Пушкіна на честь драматурга Григорія Квітки-Основ'яненка. Про це повідомила депутатка Галина Куц. Вона зазначила, що понад два роки «тривала епопея перейменування». Також вона зазначила, що у рамках декомунізації у 2016 році харківський район Червонозаводський перейменували на Основ'янський, адже до нього входить родинне село драматурга. Докладно:

<https://life.nv.ua/ukr/art/harkivskiy-teatr-pereymenyut-na-chest-kvitki-osnov-yananka-oficiyne-rishennya-50470360.html>

<https://litgazeta.com.ua/news/kharkivskiy-dramteatr-nosytyme-im-ia-kvitky-osnov-ianenka-rishennia-oblrady/>

Вечірній Київ. – 2024. – 1 груд. Українські театри стануть безбар'єрними: у працівників закладів культури поцікавилися, як це зробити. – Марків Н.

Міністерство культури та стратегічних комунікацій України разом із Українським центром культурних досліджень провели опитування серед працівників українських театрів щодо того, як зробити такі заклади доступнішими для маломобільних та людей з інвалідністю. Результати

опитування презентували днями в Укрінформі. «Сьогодні ми маємо переосмислити сферу культурних послуг. Нам треба усунути бар'єри, щоб подивитися виставу, сходити в музей тощо могли всі охочі. Люди з інвалідністю, старшого віку, батьки з дітьми мають почуватися безпечно і зручно у мистецьких просторах, мати можливість сприймати культурний продукт і відчувати повагу і привітність... Звісно, зміни та переосмислення підходів вимагають чимало ресурсів і знань. Тому важливо співпрацювати разом зі спільнотою культурних діячів та експертами з безбар'єрності. Політики формуються та реалізуються спільними зусиллями», – сказала радниця – Уповноважена Президента України з питань безбар'єрності Тетяна Ломакіна. В. о. директора Українського центру культурних досліджень Олена Іщенко презентувала дослідження. «Останні чотири місяці ми були в тісній координації з Міністерством культури та стратегічних комунікацій. Зараз у нас навіть відбувається навчання. Це тренінги для персоналу, де пояснюють як спілкуватися, реагувати, супроводжувати, надавати додаткову інформацію...», – наголосив генеральний директор – художній керівник Національного академічного драматичного театру імені Івана Франка Євген Нищук. Також у події взяли участь: генеральний директор Національної бібліотеки України ім. Ярослава Мудрого Олег Сербін, начальник управління мистецтв, культурного розвитку та креативних індустрій Державного агентства України з питань мистецтв та мистецької освіти Євгенія Крутоголов, експертка ПРООН Дарія Мазур, тренерка «Inclusive Friendly», соціальна педагогиня, співзасновниця проекту FREEкі Руслана Цегельська, експерт громадської спілки «Ліга Сильних» Володимир Висоцький, БО БФ «РЕД БІЛКА» Кіра Степанович. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/105724/>

Укрінформ. – 2024. – 1 груд. У Києві презентували виставу про проблеми інтернатів для дітей. – Інф.

У столичному Театрі на Михайлівській відбулася прем'єра вистави «Найкращий день та інші неприємності» драматургині Марини Смілянець. Виставу створено за ініціативи та підтримки Міжнародного БФ «СОС Дитячі містечка Україна» та присвячена важливості реформування системи догляду та підтримки дітей (деінституціалізації), що має на меті забезпечити право кожної дитини на люблячу сім'ю. Драматургиня прослухала близько 10 годин інтерв'ю з випускниками інтернатів, і на їх основі створила художню історію. На першому прем'єрному показі були присутні герої, які давали інтерв'ю і, за словами авторів вистави, саме їхня реакція була для них найважливіша. У виставі чотири персонажі, драматургиня комбінувала історії різних людей в кожному персонажі, і відразу кілька людей могли себе впізнати в одному героєві. Режисер вистави – Віталій Кіно. Вистава «Найкращий день та інші неприємності» 6 грудня буде показана в «Театрі на Троєщині», далі плануються покази в театрах інших міст та на різних театральних фестивалях. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3933107-u-kievi-prezentuvali-vistavu-pro-problemi-internativ-dla-ditej.html>

Вечірній Київ. – 2024. – 29 лист. Італійські гості, різдвяні концерти та бенефіси: Національна опера представила афішу на грудень. – Асадчева Т.

У грудні на глядачів Національної опери України чекає чимало сюрпризів, зокрема четвертий прем'єрний показ (1 грудня) нової постановки опери «Трубадур» Джузеппе Верді за участі запрошених італійських митців – тенора Франческо Конджу та диригента Стефано Торболі. Також у репертуарі: 3 грудня – балет «Коппелія» Лео Деліба у постановці Анатолія Шекери в редакції Ярослава Ткачука; 6 грудня – концерт до Дня Святого Миколая за участі провідних майстрів оперної та балетної сцени; 8 грудня – опера «Аїда» Джузеппе Верді, яка цього вечора присвячена ювілею Алли Позняк; 12, 28–31 грудня – балет «Снігова Королева» за мотивами казки Ганса Крістіана Андерсена. Основа вистави – музична компіляція творів Едварда Гріга, Жюля Масне тощо; 20 грудня – опера видатного Джакомо Пуччіні «Богема» у постановці італійського режисера Італо Нунціати; 22, 26, 27 грудня – Новорічно-Різдвяний концерт за участі провідних майстрів оперної та балетної сцени. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/105654/>

Вечірній Київ. – 2024. – 29 лист. Вітчизняне радіо у долі одного актора: творча зустріч з народним артистом України. – Чередниченко К.

27 листопада у Національній бібліотеці Ярослава Мудрого відбулася творча зустріч та вечір спогадів, де актор театру і кіно, народний артист України та майстер художнього читання Олег Комаров розповідав про своїх колег митців з якими разом працював на радіо. Також на заході показували фрагменти з фільмів, серіалів та вистав, у яких брали участь герої історій. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/105669/>

Вечірній Київ. – 2024. – 29 лист. Майдан, мистецтво і єдність: студенти київського вишу зустрілися з актором Євгеном Нищуком. – Асадчева Т.

Нещодавно в Київському столичному університеті імені Бориса Грінченка відбулась творча зустріч «Голос Майдану» з народним артистом України, міністром культури часів Революції Гідності Євгеном Нищуком. Під час заходу митець провів майстер-клас з акторської майстерності, на якому поділився своїм досвідом та знаннями. Студенти освітньої програми «Акторське мистецтво драматичного театру та кіно» представили свої творчі роботи. Докладно про перебіг події:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/105645/>

Музика

Вечірній Київ. – 2024. – 30 лист. Очікування «Месії», камерні шедеври та різдвяний настрій: груднева афіша Національного будинку музики. – Асадчева Т.

У грудні Національний будинок музики підготував для любителів класики яскраву палітру програм. Найуспішніший твір в історії світової музики після тривалої паузи знову прозвучить у Києві – виконання ораторії «Месія» Георга Фрідріха Генделя заплановане на 27 грудня у Національній філармонії України. Це буде абсолютно нове прочитання «Месії» завдяки солістам, які вперше звучатимуть у цих партіях (Олеся Люба, Оксана Гордик, Роман Меліш, Денис Сагіров, Роман Арабаджі), хормейстерам, що спеціалізуються на виконанні ранньої музики (Наталія Хмілевська, Костянтин Ленчик), та Теодору Кухару – диригенту, що пропонує найцікавіші інтерпретації партитур найбільших масштабів. Програма «Настрій Франсіса» з музикою Франсіса Пуленка відбудеться 7 грудня у Київській опері за підтримки Посольства Французької Республіки в Україні. Національний будинок музики розпочинає серію концертів у межах співпраці з провідними українськими колективами. Першим стане проєкт у кооперації з Львівською національною оперою. Гостями стане тріо провідних львівських музикантів: Миколи Гречуха (кларнет), Дмитра Ніколаєва (віолончель) та Максима Саська (фортепіано). Музиканти виконуватимуть твори Йоганна Себастьяна Баха, Йоганнеса Брамса та Франсіса Пуленка у «Хлібні» Національного заповідника «Софія Київська» 6 грудня. Концерти Національного будинку музики, які також варто відвідати у грудні: 10 грудня – Національна філармонія України – «NotaVene: Вольфганг Амадей Моцарт, Пауль Гіндеміт, Клара та Роберт Шуман»; 14 грудня – «Хлібня» Національного заповідника «Софія Київська» – «Інший ракурс: Макс Брух, Моріц Мошковський»; 21 грудня – Національний музей «Київська картинна галерея» – «Форель і контрабас»; 19 грудня – Національна філармонія України – «Органне Різдво»; 22 грудня – Андріївська церква – «Зимова романтика»; 29 грудня – Андріївська церква – «Тиха ніч». Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/105660/>

Візуальні мистецтва

Дзеркало тижня. Україна. – 2024. – 1 груд. Видатний український скульптор Олександр Лідаговський: «Через мистецтво я розповідаю світу, що Україна – це не локальний конфлікт». – Білан В.

Скульптор Олександр Лідаговський, відомий киянам своїми скульптурами в парку Шевченка, на Пейзажній алеї, Печерську продовжує творити під час війни. Попри те що його майстерню зруйнував російський снаряд і всі надбання були знищені, він знайшов сили рухатися далі й потужно представляти українську культуру на найпрестижніших світових мистецьких майданчиках. Його талант високо оцінили, запросивши на Бієнале Лусса Cartasia (Італія, м. Лукка). Нині Олександр Лідаговський працює над сталеву скульптуру у Великій Британії, випустив лімітовану колекцію портретів Черчіля до 150-ї річниці його народження, й має низку планів щодо того, як говорити про війну в Україні мовою мистецтва у Сполученому Королівстві та

Європі. Видання пропонує інтерв'ю зі скульптором, у якому він докладно розповів про проект «Польот ластівки» на Lucca Biennale Cartasia та як його оцінили колеги та шанувальники; про те, що надихнуло на його створення; про зруйновану майстерню у Києві; про свою творчість у Великій Британії; про те, як митцям говорити про війну в Україні на міжнародних майданчиках, щоб утримувати її у фокусі уваги міжнародної спільноти тощо. Докладно:

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/vidatnij-ukrajinskij-skulptor-oleksandr-lidahovskij-cherez-mistetstvo-ja-rozpovidaju-svitu-shcho-ukrajina-tse-ne-lokalnij-konflikt.html>

Вечірній Київ. – 2024. – 29 лист. Теплі зв'язки: у столичному музеї Шевченка відкрився інтерактивний простір з м'якими артоб'єктами. – Катаєва М.

В атріумі Національного музею Тараса Шевченка запрацював інтерактивний простір «Теплі зв'язки». Це мистецький проєкт, присвячений темам безпеки, емоційної рівноваги та людяності у кризові часи. Текстильні об'єкти Лесі Патоки запрошують до взаємодії. Для передачі емоцій, тепла і безпеки мисткиня використала різноманітні кольори, форми та текстури. Просторова інсталяція Василя Буряка «Повітроплавність» пропонує усамітнення серед натовпу. Головною ідеєю було залучити глядача не лише як спостерігача, а і як користувача. Малюнки Олександра Грехова знайомлять з історіями українців, які постраждали від війни, але отримали підтримку. Вже цими вихідними у просторі розпочнеться серія майстер-класів. Події відбуватимуться для дітей та дорослих щовихідних. Простір створено агенцією та ГО Port of Culture за підтримки Українського консорціуму із захисту, ініціативи Save the Children, Данської ради у справах біженців (DRC) та БФ «Право на захист». Він відкрився в рамках проєкту гуманітарної допомоги, який реалізується завдяки підтримці американського народу, наданій через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID). Простір «Теплі зв'язки» працюватиме до 15 грудня. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/105657/>

Вечірній Київ. – 2024. – 1 груд. Унікальний проєкт «Кіно в моїй голові» презентують у столичному Будинку кіно. – Скотнікова О.

4 грудня в Будинку кіно відбудеться презентація проєкту Петра Бойка «Кіно в моїй голові». В експозиції виставки представлять твори, які сам художник відносить до «золотої серії». Це близько трьох десятків робіт, написаних у різні роки (з 1999 до 2024 року). Куратор виставки – Олексій Шахов. Експозиція працюватиме до 10 грудня. В програмі проєкту «Кіно в моїй голові» – презентація журналу «Антиквар» №137. Цей випуск – свого роду «збірний» номер журналу. Відбудеться і презентація каталогу робіт Петра Бойка. Видання виходить трьома тиражами, трьома мовами – французькою, англійською та українською. Першим вийшов каталог французькою мовою, для проєкту у Франції (саме його представлять на презентації). Збірка містить понад 300 робіт та передмову Олексія Шахова. Також у програмі події –

прем'єра короткометражного художнього фільму «Кіно в моїй голові». Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/105722/>

Вечірній Київ. – 2024. – 30 лист. Текстильні обрії: у столичному музеї покажуть барвисті гобелени Ольги Пілюгіної. – Асадчева Т.

5 грудня в Музеї української діаспори відкривається персональна виставка гобеленів мисткині Ольги Пілюгіної «Мета». В експозиції буде представлено і добре відомі твори мисткині, і нові роботи, які експонуватимуться вперше. Виставка триватиме по 19 січня 2025 року. Докладно про художницю та представлені твори:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/105652/>

Village Україна. – 2024. – 30 лист. Скульптуру «Маленького принца» повернули на Пейзажку. Тепер він із протезом замість руки. – Гриненко В.; Вечірній Київ. – 2024. – 30 лист. Скульптуру Маленького принца повернули на Пейзажну алею у Києві. – Марків Н.

У березні цього року з Пейзажної алеї зникла скульптура Маленького принца. Його автор Костянтин Скрытуцький демонтував фігуру, бо вона потребувала реставрації – вандали відламали руку зі шпагою. 30 листопада на своїй сторінці у фейсбуці автор опублікував фотографії – Маленький принц повернувся. Але замість правої руки у нього протез. Скульптор попрацював над тим, щоб відмінність між руками була помітна. І пояснив, чому так зробив. «Вже два роки як мозаїчний хлопчик потребував реставрації після того, як його праву руку зі шпагою зламали вуличні вандали. І у цьому Маленький принц не самотній. З ним поруч – тисячі людей, які стали вимушеними мішенями війни, втративши кінцівки через вторгнення росії з 2014, і, тим паче з 2022 року, коли війна набула такої інтенсивності, якої ми ще не бачили в сучасній історії...», – зазначив Костянтин Скрытуцький. Фігуру відновили в рамках культурно-соціального проекту «Тримай мою руку» та БФ «PHysical level», що шиє адаптивний одяг для поранених бійців українського війська. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/city/city-news/357427-skulpturu-laquo-malenskogo-printsya-raquo-povernuli-na-peyzazhku-teper-vin-iz-protezm-zamist-ruki>

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/105706/>

Кіномистецтво. Кінопрокат

УНН. – 2024. – 1 груд. Дні українського кіно у Баку: подробиці. – Інф.; Укрінформ. – 2024. – 30 лист. У Баку проходять Дні українського кіно. – Інф.

У столиці Азербайджану в межах проекту «Нові горизонти української культури» проходять Дні українського кіно. Про це Міністерство культури та стратегічних комунікацій України повідомило у Фейсбуці. З вітальним словом на відкритті виступили посол України в Азербайджані Юрій Гусєв та керівниця Ukrainian Center in Baku Ольга Гусєва. Вони підкреслили важливість культурної співпраці між двома народами. Серію заходів розпочали з перегляду фільму «Додому» режисера Нарімана Алієва. Стрічку представив український актор та

режисер Ахтем Сеїтаблаєв. Знаковим моментом вечора стало вручення престижної української кінопремії «Золота Дзига». Голова Національної спілки кінематографістів України Сергій Бороденюк урочисто нагородив азербайджанського режисера та актора Новруза Пашаєва за його роль у фільмі «Ля Палісіада». Триватимуть кінопокази до 1 грудня в Landmark Cinema. Докладно:

<https://unn.ua/news/dni-ukrainskoho-kino-u-baku-podrobytsi>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3932942-u-baku-prohodat-dni-ukrainskogo-kino.html>

Український тиждень. – 2024. – 29 лист. Вечори французького кіно – 2024: про справи сімейні, амурні, грибні й музичні. – Нестелєєв М.

З 5 до 11 грудня в київському кінотеатрі «Жовтень» триватимуть «Вечори французького кіно». Відвідувачі події першими в Україні побачать головні фільми року виробництва Франції. Найочікуваніша стрічка в програмі – «З приходом осені» – новий фільм Франсуа Озона. Також у показах: «Мсьє Азнавур» – музичний байопік про французького співака Шарля Азнавура; «Мій Марчелло» режисера Крістофа Оноре; «Балконетки» – комедійний горор режисерки й акторки Ноемі Мерлан; «Фанфари» – третій фільм режисера Еммануеля Куркол. Усі покази відбудуться мовою оригіналу з українськими субтитрами. Докладно:

<https://tyzhden.ua/vechory-frantsuzkoho-kino-2024-pro-spravy-simejni-amurni-hrybni-j-muzychni/>

NV. – 2024. – 1 груд. З Майклом Фассбендером і Річардом Гіром. Український актор Олександр Рудинський знявся у серіалі Джорджа Клуні. – Інф.

На платформі Paramount+ with Showtime відбулася прем'єра шпигунського серіалу «Агентство» («The Agency»), у якому зіграв український актор Олександр Рудинський. У серіалі знялися Майкл Фассбендер, Джеффри Райт і Річард Гір. Продюсером став Джордж Клуні. Персонаж Олександра Рудинського з'являється у 2, 3, 9 і 10 серіях. Зйомки проходили в Естонії (Таллінн, Нарва) і Лондоні. Докладно:

<https://life.nv.ua/ukr/znamenitosti/oleksandr-rudinskiy-otrimav-rol-u-seriali-dzhordzha-kluni-z-mayklom-fassbenderom-i-richardom-girom-50470770.html>

Укрінформ. – 2024. – 29 лист. У Британії відбулася прем'єра документального фільму «Спомин». – Інф.

У Великій Британії в рамках міжнародного фестивалю Women and the World відбулася світова прем'єра документального фільму «Спомин» режисерки Домнікії Левчук. Про це повідомляє Державне агентство України з питань кіно у Фейсбуці. Фільм висвітлює дві великі трагедії, які пережила Україна: Друга світова війна та сучасна війна. Стрічку представлено у рамках міжнародної конкурсної програми. Документальний проєкт «Спомин» отримав

грант Президента України молодим діячам у галузі кінематографії у 2021 році. Стрічку створено компанією FRESH PRODUCTION GROUP. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3932560-u-britanii-vidbulasa-premera-dokumentalnogo-filmu-spomin.html>

Укрінформ. – 2024. – 30 лист. Фільм «Буча» покажуть у Канаді. – Інф.

У Канаді заплановано покази повнометражного фільму режисера Станіслава Тіунова «Буча». Про це йдеться на сторінці посольства України в Канаді у Фейсбуці. 1 грудня показ відбудеться у Торонто, 5 грудня – у Ватерлоо, 7 грудня – в Оквілі, 10 грудня – у Ванкувері, 11 грудня – у Вінніпезі, 13 грудня – у Калгарі й 18 грудня – в Оттаві. Також 12 грудня відбудеться показ англомовної версії стрічки у Торонто. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3932991-film-buca-pokazut-u-kanadi.html>

Укрінформ. – 2024. – 1 груд. У кількох містах Польщі пройдуть покази українського фільму «Степне». – Інф.

У чотирьох містах Польщі з 15 грудня відбудуться покази стрічки режисерки Марини Вроди «Степне». Про це у Фейсбуці повідомляє Державне агентство України з питань кіно. Стрічку, яка отримала головний приз за кращий художній фільм на Київському міжнародному кінофестивалі «Молодість» покажуть у Гожуві Мазовецькому, Вроцлаві, Любліні та Познані. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3933275-u-kilkoh-mistah-polsi-projdu-pokazi-ukrainskogo-filmu-stepne.html>

Укрінформ. – 2024. – 29 лист. Серіал «Прикордонники» вийде на українському телебаченні. – Інф.

Прем'єра серіалу «Прикордонники» відбудеться 2 грудня на телеканалі НТН. У Держприкордонслужбі зазначають, що це історія про мужність, вірність обов'язку та підготовку до викликів, які визначають долю країни. Фільм створено за підтримки Державного агентства з питань кіно. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3932678-serial-prikordonniki-vijde-na-ukrainskomu-telebacenni.html>

Укрінформ. – 2024. – 30 лист. Стартують зйомки фільму за книгою Андрія Кокотюхи «Довга комендантська година». – Інф.

За книгою Андрія Кокотюхи «Довга комендантська година» стартують зйомки фільму. Про це Андрій Кокотюха розповів в Івано-Франківську на презентації в рамках книжкового фестивалю «Слово». «Сьогодні кіно розгублене, бо грошей немає. Але на цей рік нам ще вдалося щось виграти. Є книга «Довга комендантська година», і вже стартуємо зі зйомками. Це – шпигунський фільм на сучасну тематику...», – зазначив письменник. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3933018-startuut-zjomki-filmu-za-knigou-andria-kokotuhi-dovga-komendantska-godina.html>

NV. – 2024. – 30 лист. «Редакція». Рецензія на фільм-одісею, в якому Херсонщина зависла на межі катастрофи. – Мирний В.

В український прокат вийшов фільм «Редакція» – нова робота головного в українському кіно дослідника українського Півдня Романа Бондарчука. Режисер звертався до своєї малої Батьківщини в документальних стрічках «Українські шерифи» та «Dixieland», драмі «Вулкан». У статті автор оцінює сюжет стрічки; гру акторів; режисерський задум та подачу матеріалу. Вердикт автора – 7/10. Докладно:

<https://life.nv.ua/ukr/art/recenziya-na-film-redakciya-satirichnu-komediyu-pro-hersonshchinu-na-mezhi-katastrofi-treyler-50470200.html>

Література

Укрінформ. – 2024. – 30 лист. Українські книги представили на найбільшому франкомовному фестивалі Північної Америки. – Інф.; Українська літературна газета. – 2024. – 30 лист. Українські книги представили на найбільшому франкомовному фестивалі Північної Америки. – Інф.

Українські книги виставляються на окремому стенді в рамках найбільшого франкомовного літературного фестивалю Північної Америки. «Український стенд уже вчетверте представлений на Монреальському книжковому салоні – одній із найбільших франкомовних книжкових виставок у світі. Традиційно на українському стенді представлені книжки трьома мовами: українською, французькою та англійською», – заявили у посольстві України в Канаді у Фейсбуці. Зазначається що «цього року на стенді представлено унікальну експозицію книжок, знищених Росією під час атаки на Харків 23 травня, внаслідок якої була зруйнована друкарня видавництва Vivat «Фактор-Друк». Загалом під час книжкового салону, що триває п'ять днів, заплановано 68 заходів, серед яких 15 дискусій, 22 круглі столи, 17 партнерських активностей, а також літературні церемонії нагородження та спеціальні презентації. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3932994-ukrainski-knigi-predstavili-na-najbilsomu-frankomovnomu-festivali-pivnicnoi-ameriki.html>

<https://litgazeta.com.ua/news/ukrainski-knyhy-predstavyly-na-najbilshomu-frankomovnomu-festyvali-pivnichnoi-ameryky/>

Українська літературна газета. – 2024. – 30 лист. В Івано-Франківську відкрився книжковий фестиваль «Слово». – Інф.; Укрінформ. – 2024. – 29 лист. В Івано-Франківську відкрився книжковий фестиваль «Слово». – Інф.

В Івано-Франківську 29 листопада відкрили книжковий фестиваль «Слово». За словами засновника фестивалю, головного редактора видавництва «Медіасон» Владислава Сукенника, на відміну від інших книжкових фестів, «Слово» має стати більш камерним. «У нас заплановані понад 10 презентацій книг. Зустріч із авторами книг особливо цікава, бо автор може донести більше про те, що вкладав у свій твір. Особливо це стосується Андрія Кокотюхи, Василя Добрянського та інших авторів, які приїдуть», – додав Владислав

Сукенник. На фестивалі майстер-клас очікують від українського музиканта та художника, вокаліста гурту «От Вінта» Юрія Журавля. Також художник представить календар «Знай наших». Головною локацією фестивалю «Слово» стане кінотеатр «Люм'єр». Заходи відбуватимуться упродовж трьох днів. Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/v-ivano-frankivsku-vidkryvsia-knyzhkovyj-festyval-slovo/>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3932741-v-ivanofrankivsku-vidkrivsa-knizkovij-festival-slovo.html>

Україна молода. – 2024. – 1 груд. «Вмирає» ціла епоха: видавництво «Наукова думка» після 102-річної роботи оголосило про закриття. – Здоровило Т.; Укрінформ. – 2024. – 29 лист. Видавництво «Наукова думка» припиняє діяльність. – Інф.; Українська літературна газета. – 2024. – 30 лист. Видавництво «Наукова думка», засноване ще Агатангелом Кримським, припиняє діяльність. – Інф.

Науково-виробниче підприємство «Видавництво «Наукова думка» припиняє свою діяльність. На сервісі моніторингу реєстраційних даних українських компаній «Опендатабот» зазначили, що щодо установи ініціювали процедуру банкрутства 5 жовтня 2024 року. Окрім того, зачинається книгарня на вулиці Терещенківській у Києві та онлайн-магазин видавництва. Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/186820/>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3932510-vidavnictvo-naukova-dumka-pripinae-dialnist.html>

<https://litgazeta.com.ua/news/vydavnytstvo-naukova-dumka-zasnovane-shche-ahatanhelom-krymskym-prypyniaie-diialnist/>

Український тиждень. – 2024. – 1 груд. Закриття «Наукової думки»: реакції та спогади. – Петренко-Цеунова О.

«Новина про ліквідацію видавництва «Наукова думка» сколихнула інтелектуальну спільноту. Дехто згадує, що це видавництво було острівцем розумної української книжки за часів радянської русифікації... Дехто жалкує через те, як безславно закінчується понад столітня історія інституції, заснованої ще 1922 року під керівництвом Агатангела Кримського... Дехто висловлює припущення, що рішення Національної академії наук України про закриття «через оптимізацію» свідчить про занепад та нежиттєздатність самої НАНУ, що не бажає змінюватися... Дехто дорікає владі за відсутність державної стратегії в галузях науки, освіти та культури, цілковите ігнорування цієї сфери, що засадничо не може бути прибутковою і потребує дотацій, але цінність її годі заперечити... Літературознавиця Тамара Гундорова зауважила: «Дуже боляче, що ми дожилися до цього. Колись «Наукова думка» – видавництво НАН України, яке мало першокласних наукових редакторів і славу найбільшого і найпрестижнішого наукового видавництва в Україні... За роки незалежності видавництво поволі загибало. Відійшли прекрасні наукові редактори, тираж впав до десятків примірників, ціни на видатки зросли в геометричній прогресії.

Збоку видавництво виглядало порожнім і завмерлим. Воно просто зникало з культурного і наукового горизонту... Я все життя пов'язала з Академією наук, і закриття «Наукової думки» для мене особиста, але цілком очікувана травма...». Соціолог Володимир Шелухін написав: «Ух, довідався що 2 грудня припиняє роботу одне з найстаріших наукових видавництв країни «Наукова думка»... Зрозуміло, що без науки й сенсу наукові видавництва не мають... Наука в Україні мертва, а НД була пам'ятником на могилі. Ми його зносимо, бо поверх очікуємо нові поховання». Письменниця Тамара Горіха-Зерня прокоментувала: «Новина про ліквідацію видавництва «Наукова думка» засмутила. Таке відчуття, що спиляли дерево біля дому, яке звикла бачити з дитинства і вважала вічним. Але я також розумію, що це дитяча реакція. Для того щоб щось існувало вічно, його потрібно так само постійно насичувати новими людьми, ідеями, кров'ю, новим рухом... Чи можна було уникнути банкрутства, але натомість обійтися заміною менеджменту? Скажімо, усунути директора, який обіймає свою посаду з 1994 року, і запросити когось із фахівців сучасної видавничої справи? Можливо, але як бачимо, така спроба не була зроблена... Я не втрачаю надії, що видавництво відродиться у новому форматі з новими сенсами і проектами, що славна назва не буде втрачена. Але для цього потрібно повністю змінити підходи до роботи. І зробити нормальний сайт, чи що». Видавець Ілля Стронговський висловився так: «Я в таборі тих, хто не бачить потреби штучно утримувати при житті нежиттєздатні бюджетні утворення. Захочуть реанімувати – завжди можна буде зробити... Зрештою, в даному конкретному випадку, я не заперечую право на існування. Навпаки, я всіляко «за» щоби щось існувало. Але якщо щось десятиліттями не функціонує, не провадить діяльності і неспроможне виконувати функції, на нього покладені, воно не існує. І логічним і правильним є не продовжувати імітацію, а ставити крапку...». Натомість співзасновниця «Читомо» Оксана Хмельовська відповіла: «Ми робили дослідження, особисто перелопатила архіви. Це не совок, а наслідок українського уряду Скоропадського, УНР. Видавництво засноване як наступник друкарні Києво-Печерської лаври, це було про добру українську науку, зокрема точні науки, що за совка, то кепсько – підхід без розбору, який нікуди не приведе. Бо [...] не все, що було за совка, було погано. Але погоджуюся [...], що державні видавництва потрібно було реформувати ще 25 років тому, перевести їх на ринкову економіку...». Докладно:

<https://tyzhden.ua/zakryttia-naukovoi-dumky-reaktsii-ta-spohady/>

Дзеркало тижня. Україна. – 2024. – 1 груд. Як зростатиме український книжковий ринок у 2025–2030 роках. – Кірпічов О.

«Сьогодні наша оцінка українського книжкового ринку – 120–150 млн дол. Чому долари, а не гривні? Бо частково це нівелює інфляцію та девальвацію, які важко спрогнозувати за поточних економічних умов. Для порівняння: станом на 2023 рік книжковий ринок Німеччини оцінювали приблизно в 9,9 млрд євро – він є одним із найбільших у Європі. Ринок Польщі – близько 600 млн євро. Крім того, книжковий ринок України залишається під значним впливом економічної нестабільності, спричиненої війною. Проте,

незважаючи на цей виклик, простір і перспективи для його зростання є істотними, особливо якщо Україна успішно подолає продаж контрафактної продукції та заручиться підтримкою ЄС для подальшого розвитку культурних індустрій. Нині книжковий ринок складається з двох основних сегментів: друковані книги. Цей сегмент і далі домінує в Україні, підтримуваний культурними вподобаннями та зростанням попиту на літературу рідною мовою; електронні та аудіокниги. Сегмент швидко зростає, але стримується недостатньою цифровою інфраструктурою та захистом інтелектуальної власності. Використовуючи статистичні моделі, спробуймо спрогнозувати, як зростатиме український книжковий ринок залежно від рівня співпраці з ЄС і доступу до європейського фінансування. Для розрахунку цих сценаріїв на п'ятирічний період (2025–2030 роки) використано середньорічний темп зростання (CAGR), який є загальним показником для прогнозування зростання ринку... **Консервативний сценарій: 5% CAGR.** Чому 5%? Зрілі книжкові ринки, такі як європейські, часто демонструють зростання в межах 1–3% щорічно. Україна, відновлюючись після активних бойових дій, наслідуватиме такі тенденції за відсутності швидких структурних змін чи масштабних інвестицій, але матиме значно меншу базу, тому зростання має бути більшим. Без значних іноземних інвестицій або технологічних досягнень український книжковий ринок, найімовірніше, зазнає поступового, органічного зростання, що відповідатиме 5% щорічного приросту... Прогнозований обсяг ринку 2030 року: 160–201 млн дол. Цей сценарій передбачає обмежене, але послідовне зростання в міру економічної стабілізації в Україні та збільшення попиту на легальну книжкову продукцію завдяки посиленню захисту інтелектуальної власності та відновленню ринку. **Оптимістичний сценарій: 10% CAGR.** Темпи зростання на рівні 10% відображають оптимістичний сценарій, який базується на таких конкретних чинниках. Значні зовнішні інвестиції через такі програми ЄС, як «Креативна Європа» та «Горизонт Європа», можуть прискорити модернізацію видавничого сектору України, особливо у сфері цифрової трансформації та захисту інтелектуальної власності. Сильніший, ніж очікувалося, економічний підйом, зумовлений як іноземною допомогою, так і зусиллями з реконструкції української економіки, збільшить наявний дохід громадян, що сприятиме зростанню споживчих витрат на книжки. Успішна боротьба з підробками дасть змогу легальним видавцям повернути собі частку ринку, що сприятиме швидкому зростанню доходів і стимулюватиме інвестиції як у друкований, так і в цифровий сегменти... Прогнозований обсяг ринку 2030 року: 213–266 млн дол. За цим сценарієм український книжковий ринок отримує вигоду від упровадження нових технологій та партнерств, стимулюючи зростання як у друкованому, так і в цифровому секторах. Історично склалося так, що повоєнні економіки переживають стрімке зростання завдяки зусиллям із відбудови, іноземній допомозі та відновленню довіри споживачів. Якщо Україна досягне стабільної економічної ситуації до 2025 року, ймовірно, відбудеться сплеск споживчого попиту, зокрема на культурні продукти, такі як книги. Повоєнні економіки, такі як Боснія і Герцеговина та Хорватія, мали схожу динаміку зростання, коли стабільність призвела до

збільшення внутрішнього споживання. Крім того, тісніша інтеграція з ЄС пожвавить реформи у сфері захисту авторських прав, що допоможе зменшити нинішні втрати доходів через піратство. Захистивши права інтелектуальної власності, ринок відновить значну частину втраченої вартості, що сприятиме його зростанню...». Докладно:

<https://zn.ua/ukr/UKRAINE/jak-zrostatime-ukrajinskij-knizhkovij-rinok-u-20252030-rokakh.html>

Фокус.–2024. – 29 лист. Понад 900 гривень повнолітнім і батькам на книжки: коли запрацює програма «Книги». – Вишневська Т.; Інтерфакс. – 2024. – 30 лист. Влада знайде спосіб виділити додаткове фінансування в разі нестачі коштів на держдопомогу на купівлю книжок – директорка УІК. – Інф.

В Україні мають запустити програму «Книга». Керівниця Українського інституту книги Олександра Коваль прокоментувала, коли чекати перших виплат. Закон про книжкові сертифікати та субсидії для книгарень був підписаний ще у червні. Відповідно до нього українці, яким виповнилося 18 років після 1 січня 2024 року, зможуть отримати 908 грн на книжки. Також сертифікат буде доступний одному з батьків дітей, народжених з 1 січня наступного року після припинення або скасування воєнного стану. Очікувалось, що програма «Книга» запрацює у вересні 2024 року, але цього не сталося. У Міністерстві культури та стратегічних комунікацій на запит ЗМІ пояснили, що готують проект постанови для Уряду. Зі слів Олександри Коваль, підготовка законодавчої бази триватиме як мінімум до кінця року. Тобто програма «Книга» запрацює не раніше 2025 року. Докладно:

<https://focus.ua/uk/economics/681316-programa-yeknigi-koli-pochnut-viplachuvati-908-grn>

<https://interfax.com.ua/news/general/1031084.html>

Укрінформ. – 2024. – 30 лист. У Греції вийде друком збірка поезій Максима Кривцова «Вірші з бійниці». – Інф.

У Греції вийде друком збірка «Вірші з бійниці» українського військового і поета Максима Кривцова, який загинув на російсько-українській війні. Книжку надрукують у грецькому видавництві «Альтернативні видання» (Εναλλακτικές εκδόσεις) українською та новогрецькою мовами. Перекладали збірку поезій колективно. Серед перекладачів і перекладачок: Ніколас Ахбас, Дарія Гайсіна, Марія Казанцева, Микола Косіцький, Дарина Невмержицька, Наталія Новінська, Анастасія Остапчук, Діана Романко, Андрій Савенко та Інна Смаровоз. Літературним редактором став Нікос Вальканос. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3933028-u-grecii-vijde-drukom-zbirka-poezij-virsi-z-bijnici-maksima-krivcova.html>

Українська літературна газета. – 2024. – 29 лист. Щоденник вбитого окупантами письменника Володимира Вакуленка видали польською мовою. – Інф.

Книгу «Я перетворююсь...», яка складається з передмови Вікторії Амеліної, щоденника та віршів убитого окупантами на Харківщині письменника Володимира Вакуленка, видали польською мовою. Про це повідомила у Фейсбуці провідна редакторка харківського видавництва «Віват» Олена Рибка. Надрукувало цю книжку «Fundacji Pogranicze», щирі друзі й партнери України, а перекладали Богдан і Марк Задури. За інформацією Українського інституту книги, раніше «Я перетворююсь...» вийшло друком французькою мовою у Канаді, а також німецькому видавництві. Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/shchodennyk-vbytoho-okupantamy-pysmennyka-volodymyra-vakulenska-vydaly-polskoiu-movoju/>

Музейна справа

Укрінформ. – 2024. – 29 лист. На Закарпатті презентували мультимедійне Королівське Євангеліє. – Інф.

На Закарпатті в обласному краєзнавчому музеї ім. Т. Легоцького презентували мультимедійне «Королівське Євангеліє». Про це повідомила у Фейсбуці Закарпастької ОВА. Зазначається, що книгу на теренах Закарпаття у 1401 переписав Станіслав Граматик. Ознайомитися з «Королівським Євангелієм» можна у капличці музею. За словами директора департаменту стратегічних комунікацій, національностей та релігій ОВА Олександра Ляха, поява найдавнішої рукописної книги Закарпаття в електронному форматі – це чудовий спосіб зберегти оригінал пам'ятки та зробити її більш доступною для широкого кола людей. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3932639-na-zakarpatti-prezentovali-multimedijne-korolivske-evangelie.html>

Вечірній Київ. – 2024. – 29 лист. 80 картин Медведчука продали, але дорожчі лоти попереду. – Новосвітня К.

Як повідомляє АРМА, триває реалізація майна із заарештованої колекції Віктора Медведчука. Загальна сума реалізації колекції наразі становить 1 021 760 гривень. «Крім того, триває процес реалізації ще 56 полотен. Серед них будуть і ті, які коштують майже 200 тис. грн. Інформацію щодо вартості та умов участі в аукціонах по цим лотам можна знайти на Прозорро.Продажі», – повідомили в АРМА. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/105659/>

Вечірній Київ. – 2024. – 1 груд «Дві Марії»: у Києві представили роботи видатних українок, які надихались світом навколо. – Скотнікова О.

У чотирьох залах «Хлібні» в Софії Київській виставили майже 100 робіт українських художниць наївного мистецтва – Марії Примаченко та Марії Галушко. На виставці «Дві Марії» – роботи мисткині з фондової колекції Національного музею народної архітектури та побуту України, яких раніше не

бачив широкий загал. Виставку доповнюють роботи з арт-проєкту «Ноїв ковчег», створені художником та автором проєкту Олексієм Шевчуком. В експозиції їх називають «сіноскрипти» – солом'яні фігури фантастичних звірів, які створені за моделями робіт Примаченко. Докладно про виставку і представлені на ній твори:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/105376/>

Охорона культурної спадщини

Укрінформ. – 2024. – 29 лист. У селі Хохітва на Київщині занепадає маєток, в якому жила Марко Вовчок. – Інф.

У селі Хохітва Київської області занепадає маєток родини Браницьких, в якому жила українська письменниця Марко Вовчок. Про це повідомив у Фейсбуці громадський діяч і пам'яткоохоронець Дмитро Перов та виклав фото будівлі. Ще за часів Радянського Союзу будівля отримала статус пам'ятки історії та архітектури. «Сьогодні вона занепадає і дедалі більше руйнується. Вже втрачені міжповерхові перекриття. Місцями – розібрані цегляні простінки...», – зазначив Дмитро Перов. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3932687-u-seli-hohitva-na-kiivsini-zanepadae-maetok-v-akomu-zila-marko-vovcok.html>

Бібліотечна справа. Промоція читання

Українська літературна газета. – 2024. – 29 лист. Листи Лесі Українки і перше нецензуроване видання «Кобзаря». Слов'янській бібліотеці у Празі – 100. – Пеленська О.

«Слов'янська бібліотека – філіал Національної бібліотеки Чеської республіки, була заснована у 1924 році міністерством закордонних справ Чехословаччини... Слов'янська бібліотека від самого початку, також і нині є важливим центром українського освітнього і культурного життя, адже значну частину її книжкового фонду складає українська література. Значною мірою цьому завдячуємо активній позиції української еміграції в міжвоєнній Чехословаччині (1919–1939). Саме українські емігранти на початку 1920-х рр. на чеських землях наповнили своє життя активною освітньою роботою. Багато з них, покидаючи батьківщину, брали з собою в дорогу книжки рідною мовою. Першу бібліотеку української літератури започаткував Музей визвольної боротьби України в Празі, заснований у 1925 році. Однак Музей, також його багатий книжковий фонд не пережили бомбардування Праги в лютому 1945 року. Книжки, які вдалося врятувати, були перенесені до Клементинуму, де суттєво поповнили збірку української літератури. Так збагатився її головний профіль – історична література, стародруки, рукописи, альманахи – нині найцінніші твори української книгозбірні. Окрасою україніки в бібліотеці є перше нецензуроване видання «Кобзаря» Тараса Шевченка, яке вийшло в Празі в 1876 році. Також до найбільших надбань бібліотеки належить кореспонденція Лесі Українки – всього 184 листи періоду 1888–1945 рр., з яких 73 написані Лесею... У «Слов'янці» зберігаються також прижиттєві видання поетів «празької школи» – Олександра Олеся, Євгена Маланюка, Оксани

Лятуринської, Олени Теліги, Юрія Клена, Олега Ольжича. Шанувальники образотворчого мистецтва знайдуть у Слов'янській бібліотеці багату збірку творів українських мистців, які жили і працювали у міжвоєнний період (1919-1939) у Празі. Особливу увагу привертають роботи Галини Мазепа, Василя Касіяна, Катерини Антонович, Василя Петрука, Миколи Кричевського, Михайла Михалевича. Це найбільша збірка українського образотворчого мистецтва на чеських теренах. Близько півтисячі творів бібліотека вже оцифрувала... До унікальних експонатів «Слов'янки» належить «Пам'ятна книжка» легендарної Української республіканської капели Олександра Кошиця... Слов'янська бібліотека продовж багатьох років є також організатором виставок, наукових конференцій, присвячених українській історії, науці й культурі, участь в яких беруть учені й дослідники з України, Чехії, Словаччини, інших країн. Ці акції привертають особливу увагу української діаспори в Чехії, українських студентів, які навчаються в празьких вишах. З метою збагачення фондів, підтримки контактів з українськими письменниками Слов'янська бібліотека щороку бере участь у форумах видавців в Україні. Також і нині, у складні воєнні часи в Україні бібліотека продовжує поповнюватись українською літературою...». Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/lysty-lesi-ukrainky-i-pershe-netsenzurovane-vydannya-kobzaria-slov-ianskij-bibliotetsi-u-prazi-100/>

Релігія

Україна молода. – 2024. – 29 лист. Очистилися першими в Україні: Львівщина позбулася всіх церков Московського патріархату. – Здоровило Т.; Вечірній Київ. – 2024. – 29 лист. Львівщина стала першим регіоном, де вже немає жодної громади УПЦ (МП). – Скотнікова О.

В Україні Львівщина стала першою областю, де більше немає релігійної громади Московського патріархату. Про це повідомили 29 листопада у Львівській ОВА в Фейсбучі. Начальник Львівської ОВА Максим Козицький повідомив, що до початку збройної агресії Росії проти України у 2014 році всього на Львівщині діяло 66 релігійних громад Московського патріархату. Станом на 24 лютого 2022 року цих громад було 54. Відтак за майже три роки повномасштабної війни 27 громад приєдналися до ПЦУ. Ще 27 припинили свою діяльність за власною настановою. Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/186799/>

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/105664/>

Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2024. – 30 лист. У Дубаї покажуть виставку «Неймовірні» з нагоди 140-річчя українського жіночого руху. – Інф.

Українська жіноча ініціатива в ОАЕ за сприяння посольства України та консульства в Дубаї, а також у співпраці з українською дизайн-агенцією NoctuaDomain Production запрошують на імерсивну виставку «Неймовірні», присвячену 140-річчю українського жіночого руху, яке відзначають цього року в Україні. Подія передбачає демонстрацію анімаційного шоу «Ukrainian

Mosaic: threads of heritage», присвяченого історії України, та цифрову експозицію портретів видатних українок, які відігравали та відіграють значну роль у культурній, науковій, політичній, соціальній та інші сферах життя. Виставка відбудеться 8 грудня в Дубаї. Відзначення цієї події в Україні супроводжується інформаційною кампанією «140 років українського жіночого руху», під час якої реалізується низка ініціатив – виставки, презентації, форуми, конференції тощо. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3932385-u-dubai-pokazut-vistavku-nejmovirni-z-nagodi-140ricca-ukrainskogo-zinocogo-ruhu.html>

Укрінформ. – 2024. – 29 лист. У латвійському парламенті відкрили виставку малюнків українських дітей. – Інф.

У Сеймі Латвії відкрилася виставка малюнків українських дітей із Чернігова «Кольори Співдружності: Україна-Латвія». Виставку відкрила спікерка Сейму Дайга Мієрinya. Вона зазначила, що вона є символічною: малюнки дітей емоційно показують, наскільки для них і для всієї України важлива підтримка. Почесний консул Латвії у Чернігівській області Олена Вишнякова, яка разом із благодійним фондом «Семаргл» організувала у Чернігові майстер-класи художньої творчості для дітей війни, зазначила, що ці малюнки діти створені для мешканців Латвії на знак подяки за підтримку України у важкі хвилини боротьби з агресором. Посол України в Латвії Анатолій Куцевол підкреслив, що тема захисту українських дітей є особливо актуальною. Глава Сейму Дайга Мієрinya підтвердила, що Латвія і надалі підтримуватиме Україну. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3932667-u-latvijskomu-parlamenti-vidkrili-vistavku-malunkiv-ukrainskih-ditej.html>

Укрінформ. – 2024. – 29 лист. У Португалії проведуть благодійний фестиваль «Україна вишивана». – Інф.

У португальському місті Фару 30 листопада – 1 грудня відбудеться благодійний фестиваль української культури «Україна вишивана», метою якого є збір коштів на придбання необхідного спорядження для однієї з бригад ЗСУ. Подію організовано Спілкою українців Алгарве й Українською недільною школою імені Т. Шевченка. Для гостей заплановано концерти українських артистів-аматорів із Лісабону та Алгарве, ярмарок народних майстрів, художню виставку дитячих малюнків «Україна – моя Батьківщина: минуле, сьогодні і майбутнє» та ін.. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3930851-u-portugalii-provedut-blagodijnij-festival-ukraina-visivana.html>

Міжнародне співробітництво

Укрінформ. – 2024. – 30 лист. У Канаді з'явилася четверта Українська книжкова полицка. – Інф.

Генеральний консул України в Торонто Олег Ніколенко урочисто відкрив у центральній публічній бібліотеці Вінніпега «Українську книжкову

поличку». «Генеральне консульство України в Торонто передало публічній бібліотеці Вінніпега більше 120 українських книг у рамках ініціативи “Українська книжкова поличка”. Після Монреалю, Оттави й Торонто Вінніпег став четвертим містом Канади, яке долучилося до цього проєкту», – зазначив Олег Ніколенко. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3933039-u-kanadi-zavilasa-cetverta-ukrainska-knizkova-policka.html>

Укрінформ. – 2024. – 29 лист. Kyodo News активніше висвітлюватиме події в Україні – МКСК. – Інф.

Заступник міністра культури та стратегічних комунікацій з питань європейської інтеграції Андрій Наджос і керівник міжнародного департаменту японського інфрагентства Kyodo News Тошімітсу Саваї обговорили перспективи розширення співпраці у сфері культури. Про це повідомляє МКСК. Зокрема обговорили перспективи розширення взаємодії у сфері культури та стратегічних комунікацій між Україною та Японією. Було підкреслено важливість того, що з самого початку широкомасштабного вторгнення агентство Kyodo News активно інформує японську спільноту про події в Україні. Особливу увагу було приділили новим спільним ініціативам, які сприятимуть взаєморозумінню та обміну досвідом між двома країнами, а також протидії дезінформації. Під час зустрічі порушили питання про представленість української культури в інформаційному просторі Японії та перспективи її розширення. Японське інформаційне агентство Kyodo News відіграє важливу роль у висвітленні подій в Україні. Українське бюро Kyodo News розпочало роботу в Києві у жовтні 2023 року. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3932758-kyodo-news-aktivnise-visvitluvatime-podii-v-ukraini-mksk.html>

***

Фокус.–2024. – 28 лист. Не просто байдужість, це неповага»: українці розкритикували Візерспун і її книжковий клуб. – Вишнеvsька Т.

Американська акторка та продюсерка Різ Візерспун та її книжковий клуб зіткнулися з хвилею критики від українців через популяризацію російської культури. Книжковий клуб обрав для читання у грудні роман «City of nights Birds» (дослівний переклад – «Місто нічних птахів») авторки Juhea Kim. У центрі сюжету – російська балерина та Санкт-Петербург. У коментарях українці пишуть про популяризацію російської культури, наголошуючи на її результаті – «вихованні нації окупантів і вбивць», нагадують про геноцидну війну в Україні та обстріли мирних міст, пропонують зосередитись на історіях про стійкість, силу та справедливість... Докладно:

<https://focus.ua/uk/zakordonnij-shoubiz/681084-knizhkovi-klub-riz-vizerspun-aktorka-vtrapila-u-skandal>

Випуск підготувала Рудіч О. А,
завідувачка сектору оперативного інформування
та розповсюдження інформації Інформцентру з питань культури та мистецтва;
тел.: 425-23-26
електронна адреса: infocenter@nplu.org
info_nplu@ua.fm